

Samlingsplan.

Museet har et stort lager som inneholder i tillegg til noen fly som trenger restaurering i varierende grad, også en stor mengde større og mindre flydeler. Når vi forhåpentlig nå får gjennomført planen med å bygge en ny utstillingshall vil dette føre til at alle jetjagerne vi i dag har utstilt vil flyttes over i den nye hallen. Museet vil da få store arealer i den eksisterende hangaren som kan utnyttes. Først og fremst må vi få plass til en Sea King som vi vil få tildelt fra forsvaret som vi vil få når den siste Sea King blir tatt ut av tjeneste, forhåpentlig neste år. I tillegg skal vi ha inn Super Pumaen som har vært under restaurering i mange må. Det vil i tillegg også være plass til flere maskiner, og foreningen sammen med Jærmuseet må stille seg spørsmål om hvilke maskiner vi vil ha inn i tillegg.

Sea King.

Den utvidelsen vi nå planlegger er strengt tatt et midlertidig bygg. Sola Kommune har i sin langtidsplan at det skal bygges et større museumsbygg på et område bak der vi nå planlegger å bygge den nye utstillingshallen. Dette er tenkt som et kombinert bygg for flymuseum og krigsmuseum. Styret har måttet stille seg spørsmål om denne planen noen gang vil bli gjennomført.

Super Puma LN OMC, et av de Super Pumaene som hadde et havari etter at dette bildet ble tatt, og er et av to vrak museet fikk i gave og som blir benyttet til å bygge opp en restaurert Super Puma.

Ordføreren har kalt prosjektet et luftslopp, og det er derfor mest realistisk å forutsette at det ikke vil bli realisert, i alle fall ikke i overskuelig fremtid.

Samtidig ser vi også at interessen for dugnadsarbeid generelt i samfunnet går ned over, bl.a. er dugnadsinnsatsen ved både Norsk Luftfartsmuseum i Bodø og ved Forsvarets Flysamling på Gardemoen betydelig redusert de siste årene. Selv om vi ikke har sett dette i samme utstrekning på Sola, må vi regne med en tilsvarende utvikling kommer også her, og nye store restaureringsprosjekter slik som Catalina og Bf 109 vil det neppe være rett å starte opp.

Med dette utgangspunktet har styret i samarbeid med Jærmuseet, satt opp en plan for hvilke av de flyene vi i dag har under restaurering og de vi arbeider for å anskaffe kan vi få plass til etter at nybygget står ferdig. Så er det noen få fly vi tross alt vil beholde, og eventuelt over tid skifte ut med noen av de flyene som nå planlegges utstilt, for å kunne ha noe rotasjon i utstillingen. Det vi for øvrig har på lager av fly og flydeler som ikke inngår i disse planene kan vi avhende, noe som kan gi oss inntekter som kan benyttes til å akselerere noen av de restaureringsprosjektene museet i dag arbeider med for eks. He 115.

Det foreløpige resultatet av dette arbeidet følger under:

Fly som skal inngå i utstillingen

Det anbefales at følgende planlegges med å inngå i utstillingen, i tillegg til alle fly som i dag er utstilt, med unntak av Air Commander og F5, som planlegges skiftet ut med en to seters versjon:

Fly under restaurering.

- Super Puma

- Arado 66

- Arado 96

- He 115

Utdeponert fra Forsvarsmuseet

- Sea King

- F 16

Nye anskaffelser

- Tiger Moth

- Sikorsky H 19

- Junkers Ju 88

- To seters F 5

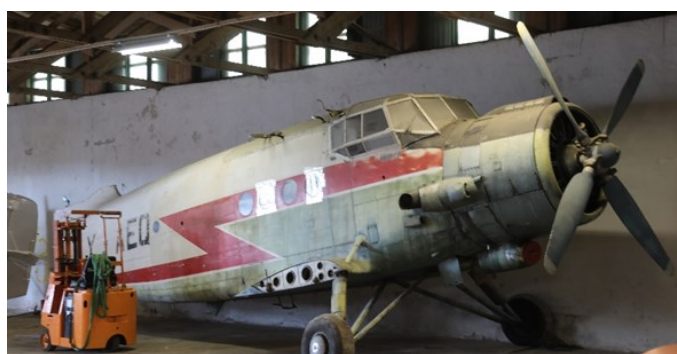

Fly som ikke planlegges utstilt, men som beholdes for eventuelt fremtidig bruk.

- Harvard (utdeponert fra Forsvarsmuseet)

- Antonov

- Fairchild Cornell

- LN KKK

Fly som ikke inngår i planen, og som kan avhendes.

- Aero Commander

- Dornier Do 28

- Cessna Bird Dog (utdeponert fra Forsvarsmuseet)

- Tomahawk

Deler som er lagret og som ikke skal benyttes til fly som står i utstillingen, eller som er under restaurering.

Som de fleste vil kunne se inneholder denne planen 3 fly som vi ikke i dag har i samlingen, for et av disse er museet kommet langt i prosessen med anskaffelsen, se nedenfor. For de to andre er museet i samtaler om bytter som vi håper vil sikre oss disse flyene som riktig nok vil trenge en del restaurering, men vil kunne bli svært verdifulle tilvekster til samlingen.

Tiger Moth

Fra museets start har en Tiger Moth stått høyt oppe på ønskelisten over fly museet har ønsket å anskaffe. I lengre tid har vi kjent til en Tiger Moth som tidligere sto utstilt på forsvarsmuseet. Flyet er eid av en stiftelse, Militærhistorisk Forum Østlandet. Forsvarsmuseet ønsket ikke gjenstander som ikke var eid av Forsvarsmuseet i utstillingen, og flyet ble satt på lager på en låve på Jessheim. Vi har lenge hatt kontakt med stiftelsen for å prøve å få kjøpe, og etter mange telefoner frem og tilbake, gikk stiftelsen med på at Sola ville bli et godt hjem for flyet.

Flyet utenfor låven på Jessheim

Flyet har en lang historie før det endte opp på låven på Jessheim. Hærens Flyvevåpen kjøpte en del Tiger Moth på 1930 tallet, og fikk også en lisens for å produsere flytypen på fabrikken på Kjeller. Det eksemplaret vi nå anskaffer er en av de som ble bygget på Kjeller. Det noen forskjeller mellom fly bygget av de Havilland i England og de som ble bygget i Norge. Vi antar at Dette flyet deltok under åpningen av Flyplassen på Sola i 1937, og er derfor spesielt interessant for oss. Etter krigsutbruddet ble flyet tatt til Sverige der det ble beslaglagt av svenske myndigheter.

På 50 tallet ble flyet hjemkjøpt, restaurert og stilt ut på Akershus. Vi har nylig hatt en besiktigelse av flyet på Jessheim. Konklusjonen er at flyet er komplett, alle delene som trenges for å sette det sammen og bygge opp flyet. Det er noen skader på duken som må utbedres, sannsynligvis vil museet velge å skifte ut duken.

Gorm Erik Strand fra SMFØ viser et av motordekslene.

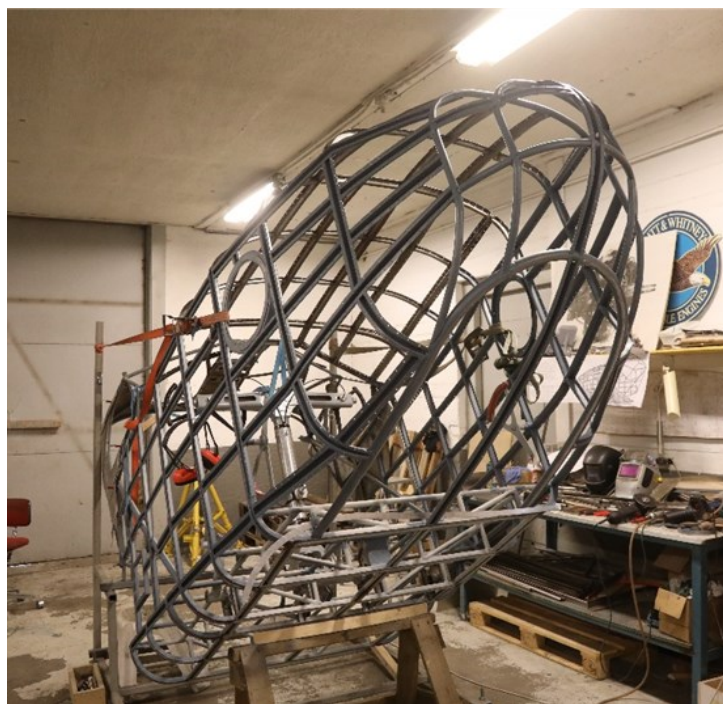
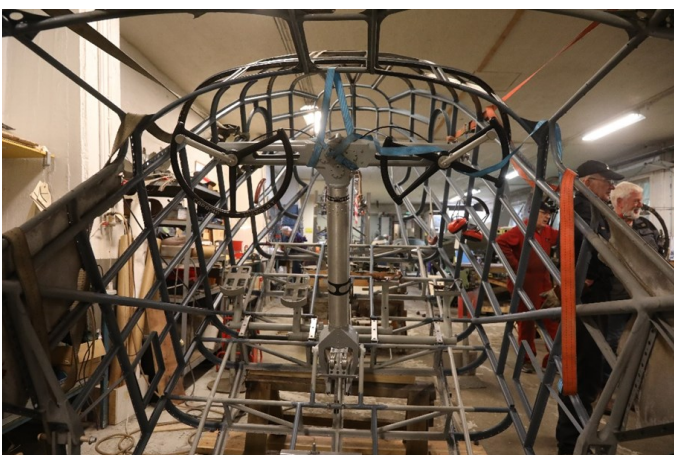
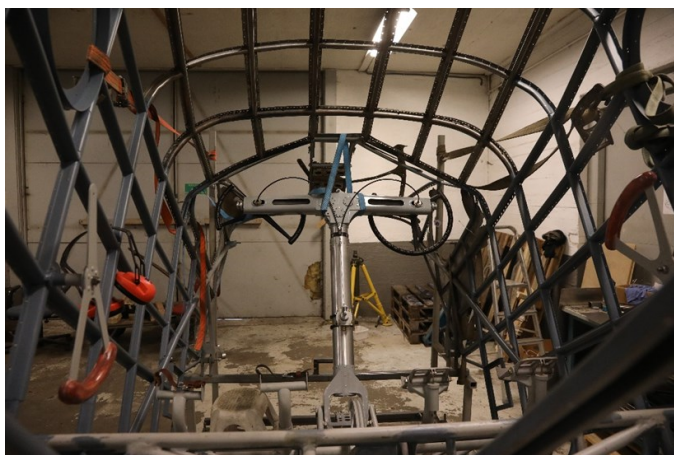
Gorm Erik Strand og Siegfried Hernes stående mellom stagen diskutere tilstanden.

Betingelsene er avtalt, og vi regner med at vi vil kunne frakte flyet til Sola i løpet av høsten. Dette vil bli et virkelig klenodie i museets flysamling. Det må gjennom en del vedlikehold før det kan stilles ut, og i øyeblikket er det trangt om plassen som gjør at vi neppe vil kunne stille det ut før nybygget er ferdig.

Caproni 310

Vi har en noen virkelige entusiaster som står på og bringer arbeidet på flyet fremover med stormskritt. I vår ble rammeverket til neseseksjonen gjort ferdig på det som for museet må være rekordtid. Når nå alle er tilbake etter ferien har de fortsatt arbeidet. Det ble først boret opp hull for nagling av kledningen, og så er styremekanismen med ratt og pedaler montert inn i flyet, deretter vil gulvet som er i kryssfiner monteres,

Hafrsfjorddagen 2022

Da styret samlet seg etter ferien for å starte innspurten i forberedelsen til å avvikle HFD -22 innså vi at det programmet vi hadde satt opp, og som så greit ut før vi tok ferie ble i tynneste laget etter en del kanseleringer av deltagere da vi kom tilbake. Når vi i tillegg så at det var mange av de frivillige fra egen organisasjon som vi var avhengige av for å kunne gjennomføre et topp arrangement ikke kunne stille måtte vi at den tunge beslutningen å avlyse årets Hafrsfjorddag. Vi vurderte det bedre å avlyse enn å gjennomføre et arrangement som ikke ville gi publikum den opplevelsen vi gjerne ville gi dem. Etter å ha gjennomført et svært vellykket W&W ville vi unngå å skuffe publikum så kort tid etter.

Vi har imidlertid ikke gitt opp, og vil gjøre et nytt forsøk neste år.

Medlemsmøte i Venneforeningen

Torsdag 15. september hadde Venneforeningen sitt første medlemsmøte for høsten. Innledningsvis ble samlingsplanen som er omtalt ovenfor gjennomgått. For styret er det viktig at når det fattes en endelig beslutning er planen godt kjent blant medlemmene, alle som ønsker det har fått anledning til å legge frem sitt syn slik at planen får en bred forankring i foreningen. På møte kom det frem noen kommentarer som styret må ta med i vurderingen

Det var et godt fremmøte på møte.

Møte fortsatte med et foredrag av Cato Gruhnfeldt som fortalte om sin siste bok «Vi startet jetalderen i Norge». Cato er en dyktig foredragsholder som levende fortalte om hvordan jetalderen starte på Sola med stasjonering av tre Arado 234 jetfly på Sola tidlig i 1945. Arado 234 var utviklet som bombefly, men det ble også utviklet en fotorekognoserings versjon, og det var denne versjonen som det kom tre eksemplarer av til Sola for å drive rekognosering over Storbritannia.

Et av Arado 234 flyene som stod på Sola da freden kom, og som ble fraktet til USA for utprøving, og som i dag står utstilt på Smithsonian i Washington DC

Cato fortalte levende om både toktene som ble fløyet ut fra Sola og om personellet som vedlikeholdte og fløy maskinene

Cato Gruhnfeldt

Det var også anledning til å kjøpe eksemplarer av boken Cato har skrevet om Arado 234 på Sola